

Γενική εποπτεία ΕΛΕΝΗ ΚΩΤΣΟΥ
Υπεύθυνη έκδοσης ΜΑΡΙΑ ΚΑΖΑΚΟΥ
Καλλιτεχνική επιμέλεια ΡΟΥΛΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΚΗ

Εκτύπωση ΑΝΤΩΝΗΣ Ε. ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

© 2011 ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
Πανεπιστημίου 57, Αθήνα 105 64
www.tap.gr

ISBN 978-960-214-989-8

ΤΟΜΟΣ Α: ΚΕΙΜΕΝΑ 978-960-214-990-4

ΤΟΜΟΣ Β: ΠΙΝΑΚΕΣ 978-960-214-991-1

**Ζ' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΤΕΛΛΑ ΔΡΟΥΓΟΥ
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

† ΗΩΣ ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ
Επίτιμη Διευθύντρια
Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου

ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ ΔΟΥΛΓΕΡΗ-ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ
Αρχαιολόγος, ΙΓ' ΕΠΚΑ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Προϊστάμενος, ΣΤ' ΕΠΚΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΥΡΑΤΣΟΓΛΟΥ
Επίτιμος Διευθυντής Νομισματικού Μουσείου
Επίτιμος Διευθυντής Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Προϊστάμενος, ΣΤ' ΕΠΚΑ

ΕΡΩΦΙΛΗ ΚΟΛΙΑ
Αρχαιολόγος, ΣΤ' ΕΠΚΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Διοικητικός υπάλληλος, ΣΤ' ΕΠΚΑ

ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΥ
Συμβασιούχος αρχαιολόγος, ΣΤ' ΕΠΚΑ

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
Συμβασιούχος αρχαιολόγος, ΣΤ' ΕΠΚΑ

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΘΕΟΦΙΛΑΣ
Συμβασιούχος σχεδιαστής, ΣΤ' ΕΠΚΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΣΤ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ**

**Ζ' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ**

ΑΙΓΙΟ 4-9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2005

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Κείμενα

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ

ΑΘΗΝΑ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	13-14	E. LANGRIDGE NOTI - M. PRENT Deposition and Chronology in Hellenistic Deposits at Geraki, Laconia	135-146
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ			
A. ΡΙΖΑΚΗΣ - Ι. ΤΟΥΡΑΤΣΟΓΛΟΥ Η οικονομία στην Πελοπόννησο κατά την ελληνοιστική περίοδο	17-34	ΜΑΡΙΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΓΑΤΣΗ Σύνολα ελληνοιστικής κεραμικής από το νεκροταφείο του αρχαίου Τριχονείου Αιτωλίας	147-158
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΔΕΚΟΥΛΑΚΟΥ Ελληνοιστική κεραμική από την Κερύνεια της Αχαΐας	35-36	ΦΩΤΕΙΝΗ ΣΑΡΑΝΤΗ Ταφικά σύνολα ελληνοιστικής κεραμικής από το οικόπεδο Φράγκου - Πανταζή στη Ναύπακτο	159-168
ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ Το ελληνοιστικό νεκροταφείο του συνοικισμού της Αγίας Κυριακής στο Αίγιο	37-46	ΒΑΣΩ ΤΣΑΝΤΗΛΑ Ταφικά σύνολα από τα ελληνοιστικά νεκροταφεία της Αρσινόης (σημερινό Αγγελόκαστρο) Αιτωλο- ακαρνανίας	169-186
ΕΡΩΦΙΛΗ ΚΟΛΙΑ Κεραμική με ανάγλυφη διακόσμηση από αποθέτη στο Αίγιο	47-56	ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΤΑΚΟΥΤΑ Ελληνοιστική κεραμική από την αντικρινή πλευρά της Πελοποννήσου	187-200
ΔΩΡΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ-ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ Ελληνοιστική κεραμική από τα νεκροταφεία της Πάτρας. Τυπολογική εξέλιξη	57-74	ΜΑΡΙΑ ΣΕΛΕΚΟΥ Ελληνοιστική κεραμική από οικία στον Ορχομενό Βοιωτίας	201-212
ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΟΡΔΟΣ Ταφικά σύνολα κεραμικής από το Αίγιο	75	ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΛΛΙΓΑ Ελληνοιστική Θήβα: Οι χρονολογικές ενδείξεις του «Κτιρίου του Θησαυρού»	213-236
A. ΒΑΣΙΛΟΓΑΜΒΡΟΥ - Α. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ - B. ΤΣΑΚΝΑΚΗ Δύμη. Το βορειοδυτικό νεκροταφείο και οι αποθέτες	76	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΧΑΡΑΜΗ Ελληνοιστικά κεραμικά σύνολα από το νεκροταφείο της αρχαίας Τανάγρας	237-244
ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΔΡΕΟΥ Ελληνοιστική κεραμική από κτίριο ειδικής χρήσης στην πόλη της Ήλιδος	77-90	ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑΤΟΥ Αποθέτης με κεραμική των ελληνοιστικών χρόνων από την ανασκαφή για το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης στο οικόπεδο Μακρυγιάννη	245-260
ΞΕΝΗ ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ Οι ελληνοιστικοί τάφοι της Φιγάλειας	91-106	ΦΑΝΟΥΡΙΑ ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ Γραπτή ελληνοιστική κεραμική από την Ανατολική Λοκρίδα	261-266
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΑΝΑΛΗ Ελληνοιστική κεραμική από τον τάφο 3 του τύμβου της Τσοπάνη-Ράχης στην Πύλο	107-116	ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ Ελληνοιστική κεραμική από τη Λευκίμμη Κέρκυρας	267-283
VIRGINIA R. ANDERSON-STOJANOVIC Pottery from Destruction Deposits of the Rachi Settlement at Isthmia ca. 200 BC	117-122	ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ελληνοιστική κεραμική από τα Κουλουράτα Κεφαλονιάς	284
VERONIKA MITSOPOULOS-LEON Untersuchungen zu Keramikproduktion und Import in Lousoi, erste Schritte	123-134	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΡΑΒΑΝΗ Κεραμική των ελληνοιστικών χρόνων από το Όρραον	285

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΗΓΙΝΟΣ Κεραμική από ελληνιστικό κιβωτιόσχημο τάφο στο φράγμα Καλαμά	286	ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΖΑΝΑΒΑΡΗ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΗΣ Ταφικά σύνολα κεραμικής από την αρχαία Λητή	445-456
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΑΜΠΡΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑ ΔΡΟΣΟΥ Κεραμική της ελληνιστικής περιόδου από τον οικισμό, τη νεκρόπολη και την ευρύτερη περιοχή της αρχαίας Φανοτής	287-298	ΚΩΣΤΑΣ ΣΟΥΡΕΡΕΦ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΛΑ ΧΑΒΕΛΑ Ελληνιστική κεραμική από την Τούμπα Θεσσαλονίκης	457-461
COLETTE BEESTMAN-KRUYSHAAR Hellenistic Transport Amphorae from the Southeast Gate Complex at New Halos, Thessaly	299-310	VERA KRSTIĆ - PETAR POPOVIĆ Hellenistic Pottery from Kale Krševica, Southeastern Serbia	462
ΣΟΦΙΑ ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ Η κεραμική από το στρώμα καταστροφής της Μικρής Οικίας της ελληνιστικής Φαρσάλου	311-332	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΛΛΙΝΤΖΗ Κύλικες ιωνικού τύπου από το νεκροταφείο των Αβδήρων	463-474
ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΠΟΥΓΙΑ Κεραμικά κτερίσματα από την ελληνιστική νεκρόπολη του Ναρθακίου	333-346	SILVANA BLAŽEVSKA Vardarski Rid: The Pottery from the House of the Collector	475-482
ΜΑΡΙΑ ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ Ελληνιστική κεραμική από τη νεκρόπολη της αρχαίας Καρύστου Ευβοίας	347-362	VASIL BERETI - VANGJEL DIMO Quatre tombes du tumulus VI d'Apollonia d'Illyrie	483-496
ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΨΑΛΤΗ Κλειστό οικιακό σύνολο της ύστερης ελληνιστικής περιόδου από την Ερέτρια	363-372	VASILICA LUNGU <i>West-Slope</i> pontique : productions et ateliers	497-514
ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΑΔΑΜ-ΒΕΛΕΝΗ Ανάγλυφοι σκύφοι από τις Πέτρες Φλώρινας	373-380	K. LEVENT ZOROĞLU Hellenistic Painted Pottery from the Central Part of Asia Minor: Kızıllırmak Basin Ware	515-524
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΚΑΜΑΤΗΣ Εκ του κεραμικού της Πέλλας. Το κλειστό σύνολο του στρώματος καταστροφής και η χρονολόγησή του. Οι χώροι Α και 1	381-392	NINA FENN A Late Hellenistic Pottery Deposit from the Athena Sanctuary at Priene	525-532
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ - ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Κεραμική ύστερων κλασικών-πρώιμων ελληνιστικών χρόνων από το δυτικό νεκροταφείο του αρχαίου οικισμού στο Αρχοντικό Πέλλας	393-406	ANITA GIULIANI New Aspects on the Chronology of Hellenistic Lamps from Ephesos	533-538
ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ-ΜΕΝΤΕΣΙΔΗ Αιανή: Τάφοι ελληνιστικών χρόνων από το Ανατολικό Νεκροταφείο	407-420	PATRICIA KÖGLER Feinkeramik aus Zerstörungsschichten des 1. Jhs. v. Chr. in Knidos, Südwestkleinasien	539
ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΚΑΛΛΙΝΗ Χρονολογημένα ταφικά σύνολα από την Πύδνα. 2ος αι. π.Χ.	421-432	SABINE LADSTÄTTER Late Hellenistic and Early Imperial Pottery Deposits from Ephesos. A City between Greek Traditions and Roman Innovations	540
ΣΕΜΕΛΗ ΠΙΝΓΙΑΤΟΓΛΟΥ Από την ελληνιστική κεραμική του Δίου. Έμβλημα με πορτρέτο ηγεμόνα	433-444	CHRISTINE ROGL Ephesische Reliefbecher-Werkstätten und ihre zeitliche Stellung	541-548
		NATALIA VOGEIKOFF-BROGAN Domestic Pottery from Trypitos Siteias in East Crete	549-560

BANNA NINIOY-KINΔEΛH - KATEPINA TZANAKAKH Εγχώρια κεραμική παραγωγή από την ελληνοιστική Αιττέρα	561-576	MARK L. LAWALL Early Hellenistic Amphoras from Two Closed Contexts: Kerynia Shipwreck and Ephesos Well LB	673-682
JOLANTA MŁYNARCZYK Hellenistic Pottery Deposits at Hippos of the Dekapolis. Contribution to the Study of Hellenistic Ceramics Production and Distribution on the Sea of Galilee	577-590	MIMIKA ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Οι πίθοι του ελλαδικού χώρου: Συμβολή στη χρονολόγηση και στη μελέτη της τεχνολογίας και της τυπολογίας των ελληνοιστικών αποθηκευτικών αγγείων	683-696
ELENI ZIMI Early Hellenistic Pottery from Euesperides (Mod. Benghazi) in Libya: Chronological Questions	591-600	ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ SUSAN I. ROTROFF Ceramic Measures in Hellenistic Athens	699-704
PRISCILLA MUNZI Laos (Italia meridionale). Le ceramiche comuni di età ellenistica	601	NATALIA VOGEIKOFF-BROGAN <i>Κοινόν Κρηταιέων</i> . Ανιχνεύσιμο στην κεραμική της ελληνοιστικής Κρήτης;	705-714
ANTONIA SERRITELLA La ceramica a vernice nera dal riempimento dell'Ekklesiasterion di Poseidonia-Paestum	602	ΣΤΕΛΛΑ ΔΡΟΥΓΟΥ Οι διεθνείς Επιστημονικές Συναντήσεις για την Ελληνοιστική Κεραμική (1986-2005)	715-720
MARIA E. TRAPICHLER Glanztonware aus Velia vom letzten Drittel des 4. bis zur Mitte des 3. Jhs. v. Chr. Kontinuität und Veränderung	603-612	† ΗΩΣ ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ Σύνοψη - Συμπεράσματα	721-726
ANNA ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ Ο ηλειακός υψίπους κάνθαρος	613-622	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΙΧΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ - ΝΙΚΟΛΙΤΣΑ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕΛΙΤΗ Ελληνοιστική κεραμική από το νοτιοδυτικό τμήμα της Αγοράς της Ήλιδας	729-738
FABIO MOSCA Nuove acquisizione e ipotesi sulla diffusione delle coppe Megaresi di tipo mastoide	623-628	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ - ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Ελληνοιστικά λυχνάρια από την πόλη της Ήλιδος	739-746
PAOLA PUPPO Problematiche inerenti la produzione e la diffusione delle coppe omeriche	629-634	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ - ΤΩΝΙΑ ΜΟΥΡΤΖΙΝΗ Κεραμική με ανάγλυφη διακόσμηση από την Ήλιδα	747-760
SUSAN I. ROTROFF The Date of the Long-Petal Bowl: A Review of the Contextual Evidence	635-644	ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΛΟΥΜΙΩΤΗ-ΓΟΥΡΛΟΜΑΤΗ - ΛΥΔΙΑ ΜΑΛΑΤΑΡΑ Ελληνοιστική κεραμική από την Ήλιδα με γραπτή, επίθετη και εγχάρακτη διακόσμηση	761-765
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΙΓΝΑΤΙΑΔΟΥ Το διακοσμητικό θέμα των μακρών πετάλων	645-650	ANITA GIULIANI Hellenistic Pottery from the Fountain-house of Arsinoë in Messene	766
ELIZABETH A. BOLLEN West Slope Pottery: Some Observations on Comparative Sequences	651-660		
ΠΑΥΛΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Η ελληνοιστική κοινή: Το γυαλί και ο πηλός	661-672		

CHRISTINE ROGL Hellenistic Pottery from Grave Monument K3, Messene	767-774	EWDOKSIA PAPUCI-WŁADYKA - EVGENIA FIEDOROVNA REDINA The Black-Glazed Pottery from the Polish- Ukrainian Excavations at Koshary (Black Sea Coast, Odessa District). First Presentation	851-859
ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ ΑΝΔΡΕΑΤΟΥ - ΛΑΜΠΙΡΙΝΗ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ - ΛΟΥΪΖΑ ΠΕΡΑΤΗ Εγχώρια και εισηγμένη κεραμική από κλειστό ελληνιστικό σύνολο της αρχαίας Πάλης (Ληξούρι) Κεφαλονιάς	775-780	GEORGIY LOMTADZE - DENIS ZHURAVLEV - YULIA IL'INA Hellenistic Pottery from the Necropolis of Olbia Pontica	860
ΕΙΡΗΝΗ ΣΒΑΝΑ Ενσφράγιστες λαβές αμφορέων από την αρχαία Θεσπρωτία	781-790	I.I. VDOVICHENKO - A.L. YERMOLIN The Hellenistic Pottery from the Rescue Excavation of the Panticapeum in 2002-2003	861-862
CHRISTINA PAPACHRISTODOULOU - ARTEMIOS ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - KONSTANTINA GRAVANI - KOSTAS IOANNIDES Hellenistic Pottery from Orraon: Elemental Characterization and Grouping	791-798	TAT'YANNA EGOROVA Ceramic Complex of the Second Half of the 4th- Beginning of the 3rd Century BC from the Farmhouse in the Suburbs of Chaika Settlement (North-Western Crimea)	863-868
ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Πήλινες πυξίδες από το βόρειο νεκροταφείο της αρχαίας Δημητριάδας	799-802	DENIS ZHURAVLEV Production of Late Hellenistic Pottery in the Bosporan Kingdom	869-876
ΑΘΗΝΑ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Τοπική κεραμική ελληνιστικών χρόνων από την Κάρυστο Ευβοίας	803-812	ΦΩΤΕΙΝΗ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΕΓΚΥ ΠΑΝΤΟΥ Υστεροελληνιστικός τάφος από την Κίμωλο	877-883
Π. ΑΔΑΜ ΒΕΛΕΝΗ - Π. ΓΕΩΡΓΑΚΗ - Η. ΖΩΓΡΑΦΟΥ Ανάγλυφοι σκύφοι με αφηγηματικές παραστάσεις από την Αγορά Θεσσαλονίκης	813-820	VALENTINA MORDVINTSEVA Silver <i>Phalerae</i> of the 2nd-1st Century BC in the North Black Sea Region: Parallels with Megarian Bowls	884
ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ Οι υδρίες από τη Στενόμακρη Τούμπα της Βεργίνιας	821-832	YURIY ZAYTSEV Imported Hellenistic Pottery in the Barbarian Necropolis of Crimea in the 2nd-1st Century BC	885-886
ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΣΟΚΑ Πήλινοι λύχνοι με ανάγλυφη διακόσμηση από τα Άβδηρα	833-842	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΙΑΝΝΙΚΟΥΡΗ - ΒΑΣΙΛΙΚΗ Ε. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ - ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Σφραγίσματα αμφορέων και νομίσματα της Κω της ύστερης κλασικής και ελληνιστικής περιόδου: Συγκριτική μελέτη	887-906
HAVA HIDRI Red-Figure Pottery, Pottery with Relief Decoration and Gnathia Ware of Dyrachion	843-848	NOTA ΚΑΡΑΜΑΛΙΚΗ Ελληνιστική κεραμική από τη Φορτέτζα Ρεθύμνου	907-918
CHRISTINE ROGL An Attic Mold-made Bowl with a Royal Portrait in the KHM, Vienna	849		
ALICE WALDNER The Pottery Evidence from the Heroon of Ephesos. A Preliminary Overview	850		

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Εκτός από τις καθιερωμένες συντομογραφίες χρησιμοποιούνται και οι ακόλουθες:

- Α' ΈλλΚεο* *Α' Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Ιωάννινα 1986, Ιωάννινα 1989.*
- Agora IV* R.H. Howland, *Greek Lamps and their Survivals, The Athenian Agora IV*, Princeton 1958.
- Agora V* H.S. Robinson, *Pottery of the Roman Period, Chronology, The Athenian Agora V*, Princeton 1959.
- Agora XII* B.A. Sparkes - L. Talcott, *Black and Plain Pottery of the 6th, 5th and 4th Centuries B.C., The Athenian Agora XII*, Princeton 1970.
- Agora XXII* S.I. Rotroff, *Hellenistic Pottery, Athenian and Imported Moldmade Bowls, The Athenian Agora XXII*, Princeton 1982.
- Agora XXIX* S.I. Rotroff, *Hellenistic Pottery, Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material, The Athenian Agora XXIX*, Princeton, New Jersey 1997.
- Agora XXXIII* S.I. Rotroff, *Hellenistic Pottery, The Plain Wares, The Athenian Agora XXXIII*, Princeton, New Jersey 2006.
- Ακαμάτη, Τάφοι Πέλλας Μ. Λιλιμπάκη-Ακαμάτη, *Λαξευτοί θαλαμωτοί τάφοι της Πέλλας*, Αθήνα 1994.
- Ακαμάτης, Μήτρες Πέλλας I.M. Ακαμάτης, *Πήλινες μήτρες αργείων από την Πέλλα*, Θεσσαλονίκη 1985 (α' έκδ.), Αθήνα 1993 (β' έκδ.).
- Alt-Ägina II* E. Walter (εκδ.), *Alt Ägina II*, 1, Mainz am Rhein 1982.
- Β' ΈλλΚεο* *Β' Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Ρόδος, 22-25 Μαρτίου 1989, Αθήνα 1990.*
- Bruneau 1970 Ph. Bruneau, *Tombes d'Argos, BCH 94 (1970)*, 437-531.
- Γ' ΈλλΚεο* *Γ' Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Θεσσαλονίκη, 24-27 Σεπτεμβρίου 1991, Αθήνα 1994.*
- Corinth IV, II* O. Broneer, *Terracotta Lamps, Corinth IV, II*, Cambridge, Massachusetts 1930.
- Corinth VII, III* G.R. Edwards, *Corinthian Hellenistic Pottery, Corinth VII, III*, Princeton 1975.
- Δ' ΈλλΚεο* *Δ' Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική, Μυτιλήνη, Μάρτιος 1994, Αθήνα 1997.*
- Délos XXVI* Ph. Bruneau, *Les lampes, Délos XXVI*, Παρίσι 1965.
- Délos XXVII* Ph. Bruneau, *L'ilot de la maison des comédiens, Délos XXVII*, Paris 1970.
- Délos XXXI* A. Laumonier, *La céramique hellénistique à reliefs, I. Ateliers «ioniens», Délos XXXI*, Paris 1977.
- Demetrias I* V. Miložić - D. Theocharis (εκδ.), *Demetrias I*, Bonn 1976.
- Δρούγου, Λύχνοι Πέλλας Στ. Δρούγου, *Ανασκαφή Πέλλας 1957-1964. Οι πήλινοι λύχνοι*, Αθήνα 1992.
- Δρούγου - Τουράτσουλου, Στ. Δρούγου - Γ. Τουράτσουλου, *Ελληνιστικοί λαξευτοί τάφοι Βεροιάς*, Αθήνα 1980, 1998².
- Τάφοι Βεροιάς
- Drougou - Touratsoglou 1991 S. Drougou - I. Touratsoglou, *Hellenistische Keramik aus Makedonien: Chronologische Indizien, AntK 34 (1991)*, 13 κ.ε.
- Ελεύθερα II, 2* Θ. Καλπαξής - A. Furtwängler - A. Schnapp κ.ά. (εκδ.), *Ελεύθερα, Τομέας II. Ένα ελληνιστικό σπίτι («Σπίτι Α») στη θέση Νησί, Ρέθυμνο 1994.*
- Empereur - Hesnard 1987 J.-Y. Empereur - A. Hesnard, *Les amphores hellénistiques du monde Egéen, στο P. Lénéque - J.-P. Morel (επιμ.), Céramiques hellénistiques et romaines II*, Paris 1987, 9-71.
- ΈλλΚεο Αιγαίου* *Ελληνιστική κεραμική από το Αιγαίο / Hellenistic Pottery from the Aegean*, Μυτιλήνη 1994.
- ΈλλΚεο Ηπείρου, Αιτωλοακαρνανίας, Ιόνιων νησιών* *Ελληνιστική κεραμική από την αρχαία Ήπειρο, την Αιτωλοακαρνανία και τα Ιόνια νησιά*, Αθήνα 2009.
- ΈλλΚεο Θεσσαλίας* *Ελληνιστική κεραμική από τη Θεσσαλία*, Βόλος 2000.
- ΈλλΚεο Κρήτης* *Ελληνιστική κεραμική από την Κρήτη*, Χανιά 1997.
- ΈλλΚεο Μακεδονίας* *Ελληνιστική κεραμική από τη Μακεδονία / Hellenistic Pottery from Macedonia*, Θεσσαλονίκη 1991.
- ΈλλΚεο Πελοποννήσου* *Ελληνιστική κεραμική από την Πελοπόννησο*, Αίγιο 2005.

- Ephesos IX* V. Mitsopoulos-Leon, *Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos. Kleinfunde 1. Keramik hellenistischer und römischer Zeit, Forschungen in Ephesos IX*, ii/ii, Wien 1991.
- Eretria II* I.R. Metzger, *Die hellenistische Keramik in Eretria, Eretria, Ausgrabungen und Forschungen II*, Bern 1969.
- Eretria IX* Kr. Gex, *Rotfigurige und weissgrundige Keramik, Eretria, Ausgrabungen und Forschungen IX*, Lausanne 1993.
- Θέμελης - Τουράτσογλου, Π. Θέμελης - Γ. Τουράτσογλου, *Οι τάφοι του Δεοβενίου*, Αθήνα 1997.
Τάφοι Δεοβενίου
- Georgiadou, *Totenkult und elische Grabkeramik spätklassischer und hellenistischer Zeit, Thessaloniki 2005.*
A. Georgiadou, Totenkult und elische Grabkeramik spätklassischer und hellenistischer Zeit, Thessaloniki 2005.
- Gortina I* *Gortina I, Monografie della Scuola Archeologica Italiana di Atene e delle Missioni Italiane in Oriente, III, Roma 1988 (επιμ. Α. Di Vita).*
- Isthmia III* O. Broneer, *The Terracotta Lamps, Isthmia III*, 1977.
J.W. Hayes, Sigillate orientali, EAA, Atlante delle forme ceramiche II, Ceramica fine romana nel Bacino Mediterraneo tardo ellenismo e primo impero, Roma 1985, 1-96.
- Hayes 1985
- Kabirion III* U. Heimberg, *Die Keramik des Kabirions, Das Kabirenheiligtum bei Theben III*, Berlin 1982.
N. Καλτσάς, Από τα ελληνιστικά νεκροταφεία της Πύλου, ΑΔ 38 (1983), Μελέτες, 1-77.
- Καλτσάς 1983
- KDS* J.N. Coldstream, *Knossos, The Sanctuary of Demeter, BSA Suppl. 8, 1973.*
- Kerameikos IX* U. Knigge, *Der Südhügel, Kerameikos IX*, Berlin 1976.
- Kerameikos XI* I. Scheibler, *Griechischen Lampen, Kerameikos XI*, Berlin 1976.
- Kition-Bamboula IV* J.F. Salles, *Les niveaux hellénistiques, Kition-Bamboula IV*, Paris 1993.
- Labraunda II* P. Hellström, *Pottery of Classical and Later Date. Terracotta Lamps and Glass, Labraunda II*, Lund 1965.
- Médéon V* C. Vatin κ.ά., *Médéon de Phocide V*, Paris 1976.
- Milet V, 1* A.U. Kossatz, *Funde aus Milet. 1. Die Megarischen Becher, Milet V, 1*, Berlin 1990.
- Olynthus V* D.M. Robinson, *Mosaics, Vases and Lamps of Olynthus, Olynthus V*, Baltimore 1933.
- Olynthus XI* D.M. Robinson, *Necrolynthia, Olynthus XI*, Oxford 1942.
- Olynthus XIII* D.M. Robinson, *Vases found in 1934 and 1938, Olynthus XIII*, Baltimore 1950.
- Paphos III* J.-W. Hayes, *The Hellenistic and Roman Pottery, Paphos III*, Λευκωσία 1991.
- PergForsch 2* J. Schäfer, *Hellenistische Keramik aus Pergamon, Pergamenische Forschungen 2*, Berlin 1968.
- Samaria-Sebaste III* J.W. Crowfoot - G.M. Crowfoot - K.M. Kenyon, *Samaria-Sebaste III, Reports of the Work in the Joint Expedition 1931-1935 and of the British Expedition 1935, The Objects from Samaria*, London 1957.
- SCE IV, 3* O. Vessberg - A. Westhølm, *The Swedish Cyprus Expedition IV, 3, The Hellenistic and Roman Periods in Cyprus*, Stockholm 1956.
- Sciatbi* E. Breccia, *La necropoli di Sciatbi. Catalogue général des antiquités égyptiennes du Musée d'Alexandrie*, Le Caire 1912.
- Siebert 1978 G. Siebert, *Recherches sur les ateliers de bols à reliefs du Péloponnèse à l'époque hellénistique*, EFA 233, Paris 1978.
- Stobi* V.R. Anderson-Stojanović, *Stobi. The Hellenistic and Roman Pottery*, Princeton 1992.
- Tarsus I* H. Goldman, *The Hellenistic and Roman Periods, Excavations at Gözli Kule, Tarsus I*, Princeton 1950.
- Thompson 1934 H. Thompson, *Two Centuries of Hellenistic Pottery, Hesperia III (1934)*, σ. 311-480 (reprinted in H.A. Thompson - D.B. Thompson - S. Rotroff, *Hellenistic Pottery and Terracottas*, Princeton 1987).
- UM* L.H. Sackett (εκδ.), *Knossos. From Greek City to Roman Colony. Excavations at the Unexplored Mansion, II, BSA Suppl. 21, 1992.*